

[Rager.]

ganske enig med ham i, at man er sprunget uhyre let over en række problemer i det foreliggende lovforslag. Man har skrevet for lidt — måske på et enkelt punkt for meget. Jeg ved ikke, hvorfor der mellem tankestrøger står „ejheller mod sikkerhedsstillelse“. Når det er forbudt at låne ud, så er det forbudt, hvadenten der er sikkerhedsstillelse, kaution, eller hvad der nu kan være, så hvorfor specificerer man det? Udtrykket „slægtninge“ er heller ikke rigtig acceptabelt, det må på en eller anden måde kunne afgrænses, for slægtskab kan undertiden følges meget langt ud; og mon „søsterselskaber“ egentlig er nogen rigtig holdbar juridisk betegnelse? Jeg synes, man plejer at kalde dem for datterselskaber. Jeg ved ikke, om den ærede ordfører for forslagsstillerne har tænkt på datterselskaber, eller om der er noget særligt, man kalder søsterselskaber, men det må vi have undersøgt.

Jeg forstår, at der forsåvidt blæser en mild vind mod lovforslaget, men alligevel har jeg hos de to ordførere for regeringspartierne sporet en vis tilbageholdenhed. Det var, ligesom der var en smule syreprocent i deres udtalelser. Det må de ærede medlemmer se at overvinde, for jeg vil meget gerne have, at de er med til at påvirke den højtærede handelsminister, således at vi virkelig kommer til et resultat; det tror jeg ville være heldigt.

Iøvrigt har jeg kun den bemærkning til den sidste højtærede taler, at det er meget godt, at et udlån mod fuld sikkerhed ikke skader et selskabs aktionærer, og det er også rigtigt, men ikke mindst nu, om stunder betyder det også noget, hvorledes man har sine midler anbragt. Hvis man i øjeblikket yder lån til en aktionær i trang mod at få en særdeles tilfredsstillende sikkerhed, måske en garanti for det tredobbelte beløb, kan det jo ikke nytte, dersom man kommer i likviditetsvanskeligheder. I disse tider er det ofte sådan, at kontanter på bordet er mere end fire gange så meget værd som selv den bedste veksels, som enhver bank under normale forhold ville diskontere. Derfor tror jeg også, det vil være rigtigt at tage noget hensyn hertil. Selvom der ikke sker en værdiforringelse, er sådanne pengetransaktioner ofte til skade for det selskab, som en bestyrelse måske tvinger til at udlåne af aktiekapitalen.

Man vil heraf forstå, at jeg vil være med til i et udvalg at foretage en saglig gennemgang af lovforslaget, og at jeg er positivt indstillet. Jeg reagerer ikke surt, men basisk

overfor forslaget, og jeg håber, vi skal komme til et godt resultat.

Niels Pedersen: Ved behandlingen af loven om aktieselskaber her i det høje ting i 1930 udtalte retsforbundets ordfører, afdøde dr. Axel Dam, at den bedste aktieselskabslovgivning ville være slet ingen aktieselskabslov at have, man burde ikke anerkende upersonlige retssubjekter. Ved at danne aktieselskaber borttager eller formindsker man jo den personlige økonomiske risiko, og ved at anvende aktieselskabsformen til at drive forretning, hvadenten det er produktion eller handel, opnår aktionærerne i gunstige tider den fordel, at de kan indkassere gode dividender, medens det i krisetider er kreditorerne eller eventuelt samfundet, der kommer til at bære tabet.

I retsforbundets program holder vi på, at alle aftaler og forpligtelser, der angår personlige og økonomiske forhold, og som ikke krænger andres ret, nyder statens retsbeskyttelse. Som forholdene har udviklet sig, og særlig som teknikken har udviklet sig, er det nødvendigt at investere store beløb i bygninger, maskiner og lagre for at kunne producere, sådan at man kan klare sig i konkurrencen, og da ingen enkeltperson kan være i besiddelse af så store beløb, er det nødvendigt i de store foretagender, at flere slår sig sammen om den økonomiske indsats. Derved opstår aktieselskaberne, og nu har vi her i landet over 9 000 aktieselskaber.

For at skabe den nødvendige retssikkerhed for aktieselskaberne og for det offentlige og dem, der skal drive forretning med aktieselskaber, har det været nødvendigt at lovgive herom. Det foreliggende lovforslag er fremkommet, fordi der er et hul i denne lovgivning, som bør stoppes. Ved den omtalte højesteretsdom af den 15. november i fjor blev det fastslået, at aktionærer i et selskab kan låne en betydelig del af aktiekapitalen. Herved formindskes jo den økonomiske indsats i foretagendet, den officielle aktiekapital bliver illusorisk, og risikoen for dem, der driver forretning med selskabet, bliver større, måske endogså faretruende. Aktieselskabsregisteret er tidligere skredet ind mod disse aktionærlån, men efter den nævnte højesteretsdom har det ikke længere lovhjemmel dertil. Det kan bevirke, at man får en praksis, hvorved der dannes et aktieselskab med en anført aktiekapital, men efter dannelsen af dette aktieselskab låner aktionærerne hovedpar-